Kennisgeving aan de gemeenteraad

Documentnummer: 201614722 Zaaknummer: Z/22/101695

Portefeuillehouder(s): P.J.H. Pennekamp

Voor vragen

Naam: Geertje Oosterink
Telefoon: 06-29159573
E-mail: g.oosterink@1stroom.nl

Komt niet terug tot besluitvorming in de raad

Onderwerp: Second Opinion dunnen bomenlaan wijk Steenderens en Ganzenpoel

Aanleiding voor deze kennisgeving
Langs de singel in de wijken Steenderens en Ganzenpoel staan elzen. Om de bomen meer licht en ruimte te geven en toekomstbestendig te maken, zouden hier om en om 90 bomen moeten verdwijnen. Het weghalen van zoveel bomen heeft een behoorlijke impact. Daarom heeft de gemeenteraad hierover op 12 januari 2023 een kennisgeving ontvangen.

Op de raadsavond van 30-01-2023 heeft GroenLinks een motie ingediend om de kap op te schorten. Volgens GroenLinks zijn nut en noodzaak van de kap niet overtuigend aangetoond. Daarnaast geeft het IBOR wellicht nieuwe beheerinzichten en is de kap in strijd met de ambities in het Deltaplan klimaatadaptatie. Na een toelichting van de betrokken ambtenaar heeft wethouder Pennekamp toegezegd een second opinion te laten uitvoeren, die doorslaggevend is voor wel of niet kappen van de bomen. Hiermee is de motie aangehouden. Inmiddels is er een second opinion uitgevoerd. Deze kennisgeving vormt hier een terugkoppeling op.

Relevant beleidskader
Het relevante beleidskader is het ‘Bomenbeleidsplan Gemeente Westervoort 2013-2018’ en het ‘Boombeheerplan Gemeente Westervoort 2014-2019’. Onderdeel hiervan is de ‘Bomenverordening 2014 Gemeente Westervoort’. Het boombeheerplan is niet geactualiseerd in afwachting van het ‘Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte’ en het Integrale Beheerplan Openbare Ruimte’. Daarin krijgt het onderdeel bomen ook een plek.

Inhoud van mededeling
Deze casus is een belangrijk signaal voor het boombeheer in de gemeente. Het belang van en de aandacht voor bomen is maatschappelijk gezien nog nooit zo groot geweest. Naast het creëren van een veilige, aantrekkelijke en groene leefomgeving ligt het zwaartepunt bij het groenbeheer steeds meer op de maatschappelijke opgaven die we hebben in relatie tot vergroenen, klimaatadaptatie, ecosysteemdiensten en biodiversiteit.

De keuze voor het dunnen van deze bomenlaan is weloverwogen gemaakt. Niet alleen het aantal bomen, maar de kwaliteit en kroonvolume van de bomen moet het verschil maken voor de groene toekomst van Westervoort. Het doel van het kappen was dan ook: het creëren van een toekomstbestendige bomenlaan met bomen die volledig uit kunnen groeien.

Bij het uitvoeren van de second opinion stond daarom de volgende onderzoeksvraag centraal: ‘Draagt dunning bij aan het meer toekomstbestendig maken van de boomstructuur’. Alleen als het antwoord hierop ja is, wordt de bomenlaan gedund.

Second opnion
Onafhankelijk adviesbureau Tree-o-logic heeft de second opinion uitgevoerd. Tree-o-logic houdt zich bezig met onderzoek en advies op gebied van boombeheer, is o.a. gespecialiseerd in klimaatadaptief vergroenen en ook betrokken bij het uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie. Daarnaast voert Tree-o-logic in Westervoort boomveiligheidscontroles uit.

De rapportage met de second opinion vindt u als bijlage. Tree-o-logic geeft aan dat dunning een begrijpelijke beheerkeuze is. Met het meewegen van de actuele maatschappelijke opgaven is het verlies aan bomen en boomkroonvolume echter dermate groot dat dit een negatief effect heeft op de baten die de bomen leveren. Ook geven zij aan dat de huidige groeiomstandigheden voldoende zijn voor alle bomen. Dunning is dus geen noodzaak.
Op basis van het onderzoek, de resultaten en de afweging van voor- en nadelen is het antwoord op de onderzoeksvraag ‘nee’. Het dunnen draagt niet bij aan het meer toekomstbestendig maken van de boomstructuur. Zoals toegezegd op de Raadsavond vormt deze second opinion het uitgangspunt. We gaan de bomenlaan dus niet uitdunnen.

Om de boomstructuur toekomstbestendig te houden in relatie tot de actuele maatschappelijke opgaven wordt door Tree-o-logic aanbevolen om een gefaseerde omvorming te onderzoeken. Dan kan het scenario zijn een dunning uit te voeren, maar hiervoor in de plaats te gekapte bomen te compenseren door nieuwe aanplant.
De helft van de bomen kan dan volwaardig uit groeien en de andere helft wordt ingewisseld door een ander sortiment met haar eigen ecosysteemdiensten. Hierdoor wordt de biodiversiteit bevordert en worden andere klimaat adaptieve eigenschappen versterkt in de directe leefomgeving van deze boomstructuur.

Evaluatie
Bomen zijn nog nooit zo belangrijk gevonden als nu. Het is een zoektocht hoe groot dit belang precies is en wat dit mag kosten ook in relatie tot andere opgaven in de openbare ruimte en acceptatie van overlast. Waar we in het verleden bomenlanen dunden zonder kennisgeving naar de Raad is het nu een no-go als het kroonvolume groot is en de bijbehorende baten hoog zijn. De nadelige effecten moeten dan tot zekere hoogte voor lief worden genomen.

Als aanbeveling is meegegeven te onderzoeken of het mogelijk is om een gefaseerde omvorming te doen. De bomen worden hierbij wel gedund, maar gecompenseerd door nieuwe aanplant van een ander sortiment. Als je kijkt naar toekomstbestendigheid is dit wellicht de beste optie. Het is daarmee de vraag of de juiste onderzoeksvraag is geformuleerd en de juiste conclusies worden getrokken.
Het advies dat is meegegeven is voor vele bomenlanen met dezelfde soort en leeftijd van toepassing. In relatie met het uitvoeringsplan klimaatadapatie is het noodzakelijk te onderzoeken hoe we hiermee omgaan. Op welke manier kunnen we deze toekomstbestendiger en biodiverser maken?

Op dit moment wordt gewerkt aan het ‘Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte’ waarin ambities worden omschreven voor het beheer en onderhoud van de openbare ruimte. In navolging hierop wordt een ‘Integraal Beheerplan Openbare Ruimte’ opgesteld.
In beide plannen wordt integraal ingegaan op het onderwerp bomen.

Westervoort, 19 juni 2023

Burgemeester en wethouders van gemeente Westervoort
M. Sluiter MA drs. A.J. van Hout

Bijlagen:

Registratienummer:	*Omschrijving:*
1. 201617858	Second Opinion voor dunnen van de bomenlaan in de wijk Steenderens en Ganzenpoel d.d.14-04-2023